

Vår pedagogiska tanke

Bakgrund

Arbetet med årshjulet startade våren 2014 i kommunens entreprenörsskapsprojekt ELIS, och kom igång inför HT 2014. Tanken var att utveckla elevernas entreprenöriella förmågor. Vi pratade mycket om KASAM (känslan av sammanhang) och att många elever inte kände någon meningsfullhet med skola och fritids.

Kopplingar gjordes framför allt till EU's nyckelkompetenser (se bilaga), och dessa skulle genomsyra vår undervisning och stärka samarbetet mellan skola och fritids. Syftet var att eleverna skulle erbjudas en röd tråd genom hela skoldagen, där skolan till större del ansvarade för en teoretisk del och fritidshemmet kompletterade med praktisk/estetisk del.

Årshjulet har planerats och utvärderats i båda arbetslagen (skola och fritids) och till viss del omarbetats och kompletterats med tydligare kopplingar till läroplanen.

I dag ligger årshjulet till stor del som grund för såväl vår undervisning som vårt kvalitetsarbete; till exempel så grundas vår *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* och vår nya skolplan i årshjulet.

Kopplingar till läroplanen

- Trygghet – kap. 1 Skolans värdegrund och uppdrag (*Förståelse och medmänsklighet*)
- Respekt – kap. 2.1 Normer och värden
- Ansvar – kap. 2.3 Elevernas ansvar och inflytande
- Kunskap – kap. 2.2 Kunskaper
- Självkänsla – kap. 1 Skolans värdegrund och uppdrag (*Skolans uppdrag*)
- Skola-omvärld – kap. 2.6 Skolan och omvärlden
- Framtid – kap. 2.5 Övergång och samverkan

Det praktiska arbetet

I våra arbetslag planeras och utvärderas de olika temaperioderna regelbundet. Vi använder oss av SMARTA mål (specifikt-mätbart-accepterat-realistiskt-tidsbundet-ansvarig) när vi planerar olika aktiviteter. Vissa saker är återkommande medan andra kan variera. Ordningen på de olika temaperioderna är alltid den samma.

1. **Trygghet** – i början av höstterminen fokuserar vi extra mycket på att skapa trygghet för våra elever. Vi diskuterar regler och förhållningssätt, sätter gränser (yttre och inre), jobbar med samarbetsaktiviteter (inom och utanför klassen) och träffas i faddergrupper. Temaperioden sträcker sig vanligtvis fem veckor.
2. **Respekt** – När eleverna börjar bli vana med varandra och de vuxna kommer arbetet med respekt naturligt. Vi diskuterar vad respekt innebär (hur det yttrar sig) och vi sätter nya/repeterar ramarna för vår samvaro. Denna temaperiod sammanfaller också med t.ex. FN-veckan, där vi jobbar med *Barn i världen* och att respektera våra olikheter.

3. **Ansvar** – Efter arbetet med trygghet och respekt kommer vi in på ansvar. Eleverna tränas på att ta ansvar för olika saker, t.ex. sina kläder i hallen, sin bänk, material, men även ansvar i ett större perspektiv; sitt lärande, skolans saker, vår gemensamma arbetsmiljö, matsalen (matsvinn), miljö...
4. **Kunskap** – höstterminen avslutas med tre kunskapsveckor. Dessa varierar från år till år. Vi har haft fokus på teknik, svenska (läsning, skrivning), matematik och traditioner. Gemensamt har varit att vi träffas i faddergrupper och samarbetar mellan olika årskurser.
5. **Självkänsla** – Det nya året och den nya terminen inleds med sju veckor där vi fokuserar på elevernas självkänsla; att våga testa något nytt, våga stå i centrum, att ta för sig och att vara bra som du är! Vi jobbar med aktiviteter som vi tycker stärker elevernas självkänsla, t.ex. *Dagens stjärna*, beskriva sig själv och sina intressen, men vi gör också olika avslappningsövningar/sagor och massage (med syftet att eleverna ska landa och lära känna sig själv och vad de gillar/inte gillar).
6. **Skola-omvärld** – I denna temaperiod jobbar vi mycket med samhällskunskap; vårt närområde, kartkunskap, vi kopplar tillbaka till FN-veckan och *Barn i världen*. Under denna temaperiod infaller *Världsvattendagen*, något som vi uppmärksammar genom att jobba med ett vattentema i faddergrupperna.
7. **Kunskap** – Omvärldstemat följs upp av nya kunskapsveckor, ofta med fokus på naturkunskap och miljö. Detta med anledning av att vi uppmärksammar *Skräpplockardagarna*, där eleverna tillsammans med pedagogerna plockar skräp och lär sig om hållbar utveckling på grundläggande nivå.
8. **Framtid** – Läsåret avslutas med en temaperiod där vi har samtalsveckor (utvecklingssamtal/samverkan med föräldrar), övergångssamtal med förskolor och mottagande skolor, stadiebyttardag etc. Vi blickar framåt till den närmaste framtiden – *Vad händer efter sommarlovet?*, men även längre fram – *Jag om 20 år*.

Gemensamt för alla temaperioder är att undervisningen (både i skola och på fritids) genomsyras av nyckelkompetenserna. Vi ser modersmålet som resurs och vi använder digitala verktyg och gör fotocollage, filmer, letar fakta etc. Vi uppmuntrar elevernas egna initiativ och kreativitet och försöker göra dem delaktiga så mycket som det går utifrån deras ålder. Vi samarbetar med lokala föreningar och företag för att få komma ut på en annan arena än skolan. Vi får även möjlighet att komma på teaterföreställningar på Bruksgymnasiet, något som är mycket uppskattat. Vi deltar i *Skapande skola* och får även där uppleva musik, dans, teater och skapande. Detta tycker vi är värt så mycket för våra yngre elever!

Bilaga – EU's nyckelkompetenser

- **Kommunikation på modersmålet:** förmågan att i både tal och skrift uttrycka och tolka begrepp, tankar, känslor, fakta och åsikter.
- **Kommunikation på ett främmande språk:** som ovan, men innefattar även förmedlingskompetens (d.v.s. att sammanfatta, parafrasera, tolka eller översätta) och interkulturell förståelse.
- **Matematisk, vetenskaplig och teknisk kompetens:** goda räknekunskaper, en förståelse av naturens värld och förmåga att tillämpa kunskap och teknik på uppfattade mänskliga behov (t.ex. medicin, transport eller kommunikation).
- **Digital kompetens:** säker och kritisk användning av informations- och kommunikationsteknik för arbete, fritid och kommunikation.
- **Lära att lära:** förmågan att effektivt hantera sitt eget lärande, antingen enskilt eller i grupp.
- **Social och medborgerlig kompetens:** förmåga att delta ändamålsenligt och konstruktivt i sitt sociala liv och arbetsliv och engagera sig i aktiv och demokratisk delaktighet, i synnerhet i samhällen med allt större mångfald.
- **Initiativförmåga och företaganda:** förmågan att omsätta idéer i handling genom kreativitet, innovation och risktagande samt förmågan att planera och hantera projekt.
- **Kulturell medvetenhet och kulturella uttrycksformer:** förmågan att uppskatta den kreativa betydelsen av idéer, upplevelser och känslor i ett antal medier, t.ex. musik, litteratur, visuell konst och scenkonst.

(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=LEGISSUM%3Ac11090>)